

Záróvizsga

A záróvizsga komplex ellenőrzés, amely egyfelől általános esztétikai és irodalom- ill. művészetelméleti szaktudományi ismeretek tárgyköreiből ('A' tétel), valamint a választott specializációnak megfelelő szakmai ismeretek tantárgyköreiből ('B' tétel) kijelölt tananyag és az ismeretek integrált számonkéréséből áll.

A záróvizsgán mindkét tételsorból 1-1 tétel megválaszolása szükséges a sikeres teljesítéshez.

A záróvizsga során a hallgató számot ad a képzés folyamán megszerzett tudás alábbi elemeiről:

Záróvizsga témakörök:

A/ tételsor – közös mindkét specializációt végzettek számára

1. Mutassa be az ízlés esztétikatörténeti fogalmát, annak kialakulását, értelmezze, hogy miért jelentős az ízlésesztétikai fordulat a műalkotások megítélésének tekintetében, a befogadás átalakulásának vonatkozásában!
2. Hogyan alakul át a kritika fogalma a XVII- XVIII. sz. során?
3. Mit jelent a XX. sz- i esztétikában az ún. "olvasás- fordulat"? Hogyan változik meg ennek hatására az irodalom értelmezése? Mi a hermeneutika és a recepcióesztétika?
4. Mit jelent "a szerző halála"? Hogyan kapcsolódik ez az "szöveg" és a "mű" XX. sz- ban átalakuló fogalmához?
5. Mutassa be a metaforicitás és a retoricitás átalakulását a XX. sz- i irodalomelméletben? Kik a legfontosabb képviselői, miben különbözik ez a metafora és a retorika történeti fogalmától?
6. Sorolaj fel az alakelméleti, illetve a kontextualista szemléletű szövegelemzés jellemzőit!
7. Jellemezze a verbális és vizuális kommunikáció természetét a művészetek terén! Beszéljen képi és nyelvi jelek közti eltérések különböző történeti megközelítéseiről, a művészeti médiumok megítélésének változásáról a XX. században.
8. Mutasson be egy- egy magyar ill. nemzetközi kortárs művészeti intézményt! (Bármely művészeti ág területéről választhat.) Térjen ki az intézmények történetére, jelenleg meghatározó munkatársaikra, indokolja, hogy milyen okok vezettek az intézmények jelenben betöltött pozíciójához. Hogyan méltatná és hogyan bírálná az adott intézményeket?
9. Mutassa be a tömegkommunikáció hatásmechanizmusait: a médium fontossága, a technológiai determinizmus, a reprezentáció kérdései, a nyilvánosság működése.
10. A nyomtatott sajtó műfaji kánonja, a műfajok felosztása azok szövegtipológiai jellegzetessége.

B/ tételsor – Kreatív írás specializáció

1. Elemezze a Nyugat fordító- nemzedékének műfordítási normáit!
2. Soroljon fel nyolc kritériumot, amelyek alapján egy szöveg szonettnek tekinthető. Emelje ki azokat a kritériumokat, amelyeknek mindenképpen teljesülniük kell, világítsa meg történeti, formaevolúciós összefüggéseiket.

3. Mutassa be a narrátor lehetséges típusait! Néhány példán keresztül jellemezze, hogy a narrátor típusa hogyan határozza meg a narráció egészét!
4. Hasonlítsa össze a modern és a posztmodern regényt! Állításait konkrét regény példákkal is támassza alá!
5. Mutassa be az új média által felvetett legfontosabb elméleti kérdéseket: digitális írásbeliség, poszt-literalitás, médiakonvergencia és a hibrid műfajok.

B/ tételsor – Művészeti kritika specializáció

1. Mutassa be az új média által felvetett legfontosabb elméleti kérdéseket: digitális írásbeliség, poszt-literalitás, médiakonvergencia és a hibrid műfajok; és/vagy hiper-, multi-, intermédia elemzési stratégiák, online galériák, új múzeumkoncepciók.
2. Ismertesse a nemzetközi irodalmi élet legfontosabb fórumait! Meghatározó kiadók, díjak, kritikai lapok, jelentős kritikusok stb. Hogyan jellemezné a nemzetek feletti irodalmi kánont, annak formálódását, kortárs irányait?
3. Mutassa be a legfőbb hazai szépirodalmi kiadókat és folyóiratokat!
4. Egy szabadon választott művészeti ág területén példákkal kísérve mutassa be azokat a legfontosabb új elemzési szempontokat, értelmezési módozatokat és értékelési kritériumokat, melyeket az utóbbi évtizedekben kellett a kritikának kidolgoznia ill. számba vennie.
5. Mutasson be egy-egy szabadon választott magyar, illetve nemzetközi képzőművészeti folyóiratot! (történet, szerkesztők, felépítés, jellemző témák, szerzők, elméleti és egyéb orientációk tettenérhetősége, kánonképzés stb.)

A záróvizsga eredménye: A záróvizsga eredménye az 'A' és 'B' tételre adott válasza az ötfokozatú értékelési skálán kapott érdemjegyek számtani átlaga, a matematikai kerekítési szabályok figyelembe vételével. Mindkét vizsgarészre kapott érdemjegyek különböznie kell az elégtelentől.